ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

23. března 2006 *

Ve věci C-237/04,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Tribunale di Cagliari (Itálie) ze dne 14. května 2004, došlým Soudnímu dvoru dne 7. června 2004, v řízení

Enirisorse SpA

proti

Sotacarbo SpA,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, R. Schintgen (zpravodaj), R. Silva de Lapuerta, P. Kūris a G. Arestis, soudci,

* Jednací jazyk: italština.

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: K. Sztranc, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. října 2005,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Enirisorse SpA G. Dorem a C. Dorem, avvocati,

— za Sotacarbo SpA F. Angionim, D. Scanem, G. M. Robertim a I. Peregem, avvocati,

— za italskou vládu I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato,

— za Komisi Evropských společenství V. Di Buccim a E. Righini, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 12. ledna 2006,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 43, 44, 48, 49 a následujících ES v oblasti svobody usazování a volného pohybu služeb, jakož i článku 87 ES.

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Enirisorse SpA (dále jen „Enirisorse") a Sotacarbo SpA (dále jen „Sotacarbo") ve věci odmítnutí posledně uvedené nahradit Enirisorse protihodnotu akcií, které držela v Sotacarbo při svém vystoupení z účasti na Sotacarbo.

Vnitrostátní právní rámec

3 Článek 2437 italského občanského zákoníku stanoví:

„Společníci, kteří nesouhlasí s rozhodnutími o změně předmětu podnikání nebo typu společnosti nebo s přemístěním sídla společnosti do zahraničí, mají právo ze společnosti vystoupit a získat náhradu za své akcie odpovídající průměrné ceně v posledních šesti měsících, pokud jsou obchodovány na burze, nebo nejsou-li obchodovány na burze, v poměru k obchodnímu majetku společnosti vyplývajícímu z rozvahy za poslední účetní období.

Prohlášení o vystoupení musí být oznámeno doporučeným dopisem společníky, kteří se účastnili valné hromady, do tří dnů od jejího ukončení, a společníky, kteří se neúčastnili valné hromady, do patnácti dnů od data zápisu rozhodnutí do podnikového rejstříku.

Jakékoli ustanovení, které vylučuje právo na vystoupení ze společnosti nebo jej podstatně ztěžuje, je neplatné."

4 Podle článku 5 zákona č. 351 ze dne 27. června 1985 (GURI č. 166 ze dne 16. července 1985, s. 5019, dále jen „zákon č. 351/1985"):

„1. ENI, ENEL a ENEA jsou oprávněny založit akciovou společnost, jejímž předmětem podnikání je vývoj inovačních a pokročilých technologií při využívání uhlí (obohacování, technika spalování, zkapalňování, zplyňování, karbochemie atd.) a za tímto účelem:

a) zřídit výzkumné středisko uvedené v čl. 1 bodu m) zákona č. 110 ze dne 9. března 1985 v Sardinii;

b) navrhnout a zřídit zařízení umožňující technologické inovace při využívání uhlí;

c) zřídit průmyslová zařízení pro využívání uhlí k jiným účelům než spalování.

2. Náklady na založení akciové společnosti uvedené v tomto článku se započítají proti položkám stanoveným v článku 6 tohoto zákona.

[...]

4. Subjekty uvedené v odstavci 1 tohoto článku jsou oprávněny podílet se vlastními prostředky nebo prostředky, jež jim budou přiděleny zákony státu, na investicích nezbytných pro realizaci průmyslové fáze návrhu vývoje pokročilých technologií při využívání uhlí.

[...]"

5 Článek 6 zákona č. 351/1985 stanoví, že „výdaje vyplývající z použití tohoto zákona budou ve výši 80 miliard ITL za rok 1985, 90 miliard ITL za rok 1986 a 100 miliard ITL za rok 1987 vyrovnány příslušným snížením rozpočtového limitu upraveného pro účely tříletého rozpočtu 1985–1987 v kapitole 9001 návrhu rozpočtu ministerstva financí za účetní období 1985, přičemž se k tomu použije rezerva ‚Intervence ve prospěch Regionu Sardinie v oblasti nerostné energie jako náhrada za oblast všeobecného plánu výroby methanu'".

6 Článek 7 odst. 4 a 5 zákona č. 140 ze dne 11. května 1999 (GURI č. 117 ze dne 21. května 1999, s. 4, dále jen „zákon č. 140/1999") stanoví:

„4. ENI a ENEL jsou po zaplacení dosud nesplacených vkladů oprávněny vystoupit z akciové společnosti uvedené v čl. 5 odst. 1 zákona č. 351 ze dne 27. června 1985, založené za účelem rozvoje inovačních a pokročilých technologií při využívání uhlí z uhelné pánve Sulcis.

5. Společnost uvedená v odstavci 4 je povinna do devadesáti dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona předložit nový program činnosti za účelem pokračování jejích činností."

7 Článek 33 zákona č. 273 ze dne 12. prosince 2002 (řádný doplněk GURI č. 293 ze dne 14. prosince 2002, dále jen „zákon č. 273/2002") zní takto:

„Aby byly pro Sotacarbo zajištěny finanční prostředky nezbytné pro provádění programu činnosti uvedeného v čl. 7 odst. 5 zákona č. 140 ze dne 11. května 1999, jsou akcionáři společnosti povinni zaplatit dosud nesplacené vklady do šedesáti dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona a oprávněni vystoupit za podmínky, že se vzdají veškerých práv k obchodnímu majetku společnosti a zaplatí dosud nesplacené vklady. Prohlášení o vystoupení, která již byla oznámena Sotacarbo SpA v souladu s čl. 7 odst. 4 výše uvedeného zákona č. 140 ze dne 11. května 1999, mohou být odvolána do třiceti dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona. Po uplynutí této lhůty se vystoupení považuje za konečné s bezvýhradným přijetím výše uvedených podmínek ze strany vystupujícího společníka."

Spor v původním řízení a předběžné otázky

8 Společnost uvedená v článku 5 zákona č. 351/1985 byla založena pod názvem Sotacarbo. Tři akcionáři byli subjekty veřejného práva (Ente nazionale idrocarburi, dále jen „ENI", a Ente nazionale per l'energia elettrica, dále jen „ENEL") a veřejný orgán (Comitato nazionale per la ricerca e lo sviluppo dell'energia nucleare e delle energie alternative, dále jen „ENEA"). Jak vyplývá z článku 6 tohoto zákona, bylo založení Sotacarbo financováno státem.

9 V roce 1987 zaplatila ENI Sotacarbo částku 12 708 900 033 ITL jako kapitálový vklad za účelem zřízení střediska pro výzkum uhlí v Sardinii.

10 V roce 1992 byly ENI a ENEL zprivatizovány a přeměněny na akciové společnosti. ENI, která již neměla zájem ponechat si svůj podíl v Sotacarbo, převedla svou účast na svou dceřinou společnost Enirisorse. Ta využila své možnosti podle čl. 7 odst. 4 zákona č. 140/1999 vystoupit ze Sotacarbo a zaplatila částku odpovídající části svých dosud nesplacených vkladů. Současně požadovala na Sotacarbo náhradu svých akcií v poměru k jejímu obchodnímu majetku.

11 Sotacarbo této žádosti nevyhověla a dne 12. března 2001 informovala Enirisorse, že během mimořádné valné hromady konané dne 12. února téhož roku bylo rozhodnuto o zrušení akcií Enirisorse bez náhrady jejich protihodnoty.

12 Enirisorse podala žalobu u Tribunale di Cagliari za účelem získání náhrady hodnoty sporných akcií. Na podporu své žaloby uplatňovala, že čl. 7 odst. 4 zákona č. 140/1999 jí přiznal právo vystoupit ze Sotacarbo a že podle článku 2437 občanského zákoníku byla posledně uvedená povinna nahradit jí hodnotu dotčených akcií.

13 Nabytí účinnosti zákona č. 273/2002, přijatého po podání žaloby společností Enirisorse, a konkrétněji článek 33 tohoto zákona, přimělo Enirisorse k návrhu, aby se tento soud obrátil na Soudní dvůr zejména s otázkou, zda takové opatření, jako je opatření upravené článkem 33 uvedeného zákona, je státní podporou ve smyslu článku 87 ES.

14 Tribunale di Cagliari, který se jednak domníval, že článek 33 zákona č. 273/2002 přiznává Sotacarbo podporu, kterou je třeba posoudit s ohledem na ustanovení Smlouvy o ES o státních podporách, a který jednak vyjádřil pochybnosti o slučitelnosti tohoto článku se zásadou rovného zacházení „v tržním hospodářství", se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Představuje ustanovení článku 33 zákona č. [273/2002] neslučitelnou státní podporu na základě článku 87 ES poskytnutou společnosti Sotacarbo SpA, která je navíc protiprávní, neboť nebyla oznámena v souladu s čl. 88 odst. 3 ES?

2) Je výše uvedené ustanovení v rozporu s články 43, 44, 48, 49 a následujícími ES v oblasti svobody usazování a volného pohybu služeb?"

K přípustnosti předběžných otázek

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

15 Sotacarbo úvodem uplatňuje, že s ohledem na kritéria stanovená Soudním dvorem ohledně přípustnosti žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce musejí být otázky položené předkládajícím soudem v projednávaném případě prohlášeny za nepřípustné. Předkládací usnesení totiž zaprvé neobsahuje žádný popis zvláštní právní povahy společnosti Sotacarbo, poslání obecného zájmu, které je této společnosti svěřeno, a zvláštního režimu, jemuž tato společnost podléhá. Předkládající soud dále nedostatečně popsal vnitrostátní právní rámec, do něhož je zasazen článek 33

zákona č. 273/2002. Předkládací usnesení konečně nepodává žádné vysvětlení ohledně vazby mezi články Smlouvy, jež jsou předmětem první otázky, a články uvedenými v druhé otázce. Druhá otázka je navíc zcela irelevantní pro řešení sporu v původním řízení.

16 Italská vláda a Komise Evropských společenství připomínají, že jak vyplývá z rozsudku ze dne 17. června 1999, Piaggio (C-295/97, Recueil, s. I-3735, body 29 až 33), Soudnímu dvoru nepřísluší, aby v rámci řízení o předběžné otázce rozhodoval o slučitelnosti případné státní podpory se společným trhem. Soudní dvůr tak může pouze posoudit, zda vnitrostátní ustanovení dotčené v původním řízení spadá pod pojem „státní podpora", či nikoliv. Za těchto podmínek se italská vláda domnívá, že část první předběžné otázky směřující k určení, zda opatření v původním řízení je státní podporou neslučitelnou se společným trhem, je nepřípustná. Komise navrhuje přeformulovat tuto první otázku, aby Soudní dvůr mohl dát vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď. Pokud jde o druhou předběžnou otázku, italská vláda a Komise se domnívají, že tato otázka je nepřípustná, neboť předkládající soud neuvedl přesné důvody, které jej vedly k položení této otázky.

Odpověď Soudního dvora

17 Nejprve je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury potřeba dospět k takovému výkladu práva Společenství, jenž by byl pro vnitrostátní soud užitečný, vyžaduje, aby tento soud vymezil skutkový a právní rámec, do něhož jsou začleněny otázky, jež pokládá, nebo aby alespoň vysvětlil skutkové předpoklady, na nichž se tyto otázky zakládají (viz zejména rozsudky ze dne 21. září 1999, Brentjens', C-115/97 až C-117/97, Recueil, s. I-6025, bod 38; ze dne 11. září 2003, Altair Chimica, C-207/01, Recueil, s. I-8875, bod 24, a ze dne 9. září 2004, Carbonati Apuani, C-72/03, Sb. rozh. s. I-8027, bod 10).

18 Informace poskytnuté v předkládacím rozhodnutí nemají pouze umožnit Soudnímu dvoru, aby podal užitečné odpovědi, ale mají rovněž poskytnout vládám členských států, jakož i ostatním zúčastněným, možnost předložit jejich vyjádření v souladu s článkem 23 statutu Soudního dvora. Je na Soudním dvoru, aby zajistil, že tato možnost bude zachována, s ohledem na to, že na základě uvedeného ustanovení jsou zúčastněným oznamována pouze předkládací rozhodnutí (viz zejména usnesení ze dne 30. dubna 1998, Testa a Modesti, C-128/97 a C-137/97, Recueil, s. I-2181, bod 6; ze dne 11. května 1999, Anssens, C-325/98, Recueil, s. I-2969, bod 8, a výše uvedený rozsudek Altair Chimica, bod 25).

19 V projednávaném případě uvádí předkládací rozhodnutí stručně, ale přesně relevantní vnitrostátní právní rámec, jakož i původ a povahu sporu. Z toho vyplývá, že předkládající soud dostatečně vymezil jak skutkový, tak právní rámec, v němž formuloval svou žádost o výklad práva Společenství, a že Soudnímu dvoru poskytl veškeré nezbytné informace, aby mu Soudní dvůr mohl dát na uvedenou žádost užitečnou odpověď.

20 Argument Sotacarbo směřující k prohlášení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce za nepřípustnou v plném rozsahu tedy musí být zamítnut.

21 Pokud jde dále konkrétněji o druhou předběžnou otázku, je třeba připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že je nezbytné, aby vnitrostátní soud podal minimální vysvětlení k důvodům výběru ustanovení práva Společenství, o jejichž výklad žádá, a k souvislosti, kterou spatřuje mezi těmito ustanoveními a vnitrostátní právní úpravou použitelnou na spor (usnesení ze dne 28. června 2000, Laguillaumie, C-116/00, Recueil, s. I-4979, bod 16, a výše uvedený rozsudek Carbonati Apuani, bod 11).

22 Je přitom nutno konstatovat, že předkládající soud v projednávaném případě neposkytl žádnou informaci o důvodech svého výběru ustanovení práva Společenství uvedených v jeho druhé otázce. Je tedy třeba ji odmítnout jako nepřípustnou.

23 Pokud jde konečně o první předběžnou otázku, z ustálené judikatury vyplývá, že posouzení slučitelnosti podpor nebo režimu podpor se společným trhem spadá do výlučné pravomoci Komise, jejíž činnost je přezkoumatelná soudem Společenství (rozsudky ze dne 21. listopadu 1991, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires a Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, C-354/90, Recueil, s. I-5505, bod 14; ze dne 11. července 1996, SFEI a další, C-39/94, Recueil, s. I-3547, bod 42, a výše uvedený rozsudek Piaggio, bod 31). V důsledku toho nemůže vnitrostátní soud v rámci řízení o předběžné otázce na základě článku 234 ES položit Soudnímu dvoru otázku týkající se slučitelnosti státní podpory nebo režimu podpor se společným trhem (usnesení ze dne 24. července 2003, Sicilcassa a další, C-297/01, Recueil, s. I-7849, bod 47).

24 Soudní dvůr však rovněž opakovaně rozhodl, že mu sice v rámci řízení zahájeného na základě článku 234 ES nepřísluší rozhodovat o slučitelnosti norem vnitrostátního práva s právem Společenství ani vykládat vnitrostátní právní a správní předpisy, má však pravomoc poskytnout předkládajícímu soudu veškeré prvky výkladu vztahující se k právu Společenství, které mu umožní posoudit takovou slučitelnost pro rozhodnutí ve věci, jež mu byla předložena (viz zejména rozsudky ze dne 15. prosince 1993, Hünermund a další, C-292/92, Recueil, s. I-6787, bod 8; ze dne 3. května 2001, Verdonck a další, C-28/99, Recueil, s. I-3399, bod 28; ze dne 12. července 2001, Ordine degli Architetti a další, C-399/98, Recueil, s. I-5409, bod 48, a ze dne 27. listopadu 2001, Lombardini a Mantovani, C-285/99 et C-286/99, Recueil, s. I-9233, bod 27).

25 Za těchto podmínek je namístě konstatovat, že první předběžná otázka je přípustná pouze potud, pokud vnitrostátní soud chce prokázat, zda takové vnitrostátní opatření, jako je opatření dotčené v původním řízení, které dává společníkům společnosti ovládané státem možnost odchylně od obecného práva vystoupit z této společnosti za podmínky, že se vzdají veškerých práv k obchodnímu majetku uvedené společnosti, musí být kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

K první otázce

26 Je třeba bez dalšího připomenout, že takto přeformulovaná otázka se týká pouze výkladu čl. 87 odst. 1 ES. Je tedy namístě přezkoumat, zda jsou splněny podmínky pro použití tohoto ustanovení.

27 Zaprvé je třeba přezkoumat, zda je Sotacarbo podnikem ve smyslu uvedeného ustanovení.

28 V tomto ohledu je namístě připomenout, že podle ustálené judikatury zahrnuje pojem „podnik" v kontextu soutěžního práva jakýkoli subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování (viz zejména rozsudky ze dne 23. dubna 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Recueil, s. I-1979, bod 21; ze dne 21. září 1999, Albany, C-67/96, Recueil, s. I-5751, bod 77; ze dne 12. září 2000, Pavlov a další, C-180/98 až C-184/98, Recueil, s. I-6451, bod 74, a ze dne 10. ledna 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a další, C-222/04, Sb. rozh. s. I-289, bod 107).

29 Jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu představuje hospodářskou činnost (rozsudky ze dne 16. června 1987, Komise v. Itálie, 118/85, Recueil, s. 2599, bod 7; ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96, Recueil, s. I-3851, bod 36; výše uvedený rozsudek Pavlov a další, bod 75, a výše uvedený rozsudek Cassa di Risparmio di Firenze a další, bod 108).

30 I když v projednávaném případě přísluší konečné posouzení v tomto ohledu vnitrostátnímu soudu, je třeba konstatovat, že z různých podkladů ve spise, které má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že činnost Sotacarbo může mít hospodářskou povahu.

31 Jak totiž podotýká generální advokát v bodě 25 svého stanoviska, je úkolem Sotacarbo zejména vyvíjet nové technologie využívání uhlí a poskytovat odbornou podporu úřadům, veřejným orgánům a společnostem zainteresovaným na vývoji těchto technologií. Hospodářská činnost podniku přitom spočívá zpravidla právě v tomto druhu činností. Krom toho je nesporné, že Sotacarbo byla založena za účelem dosahování zisku.

32 V rozporu s tím, co tvrdí italská vláda, není toto posouzení zpochybněno skutečností, že Sotacarbo byla založena subjekty veřejného práva a financována z prostředků italského státu za účelem provádění určitých výzkumných činností.

33 Z ustálené judikatury totiž jednak vyplývá, že způsob financování není pro určení, zda subjekt vykonává hospodářskou činnost, relevantní (viz bod 28 tohoto rozsudku).

34 Soudní dvůr již mimoto rozhodl, že skutečnost, že subjektu byla svěřena určitá poslání obecného zájmu, nemůže bránit tomu, aby dotčené činnosti byly považovány za hospodářské činnosti (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 25. října 2001, Ambulanz Glöckner, C-475/99, Recueil, s. I-8089, bod 21).

35 Z toho vyplývá, že skutečnost, že Sotacarbo byla založena za účelem výkonu určitých výzkumných operací, není v rozporu s tvrzením posledně uvedené v tomto ohledu určující.

36 Za těchto podmínek tedy nemůže být vyloučeno, že Sotacarbo vykonává hospodářskou činnost, a že tedy může být kvalifikována jako podnik ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

37 Zadruhé je třeba zkoumat jednotlivé zakládající znaky pojmu „státní podpora“ uvedeného v tomto ustanovení.

38 Soudní dvůr totiž opakovaně rozhodl, že kvalifikace podpory vyžaduje, aby byly splněny všechny podmínky uvedené v čl. 87 odst. 1 ES (viz rozsudek ze dne 21. března 1990, Belgie v. Komise, nazvaný „Tubemeuse“, C-142/87, Recueil, s. I-959, bod 25; rozsudky ze dne 14. září 1994, Španělsko v. Komise, C-278/92 až C-280/92, Recueil, s. I-4103, bod 20; ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, Recueil, s. I-4397, bod 68, a ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Recueil, s. I-7747, bod 74).

39 Zaprvé se musí jednat o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků. Zadruhé musí být tento zásah způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy. Zatřetí musí příjemce zvýhodnit. Začtvrté narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž (viz výše uvedený rozsudek Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, bod 75, a rozsudek ze dne 3. března 2005, Heiser, C-172/03, Sb. rozh. s. I-1627, bod 27).

40 Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě se vyjádření předložená účastníky řízení týkají hlavně třetí podmínky, je třeba nejprve zkoumat tuto podmínku.

41 Zatímco žalobkyně v původním řízení tvrdí, že článek 33 zákona č. 273/2002 představuje pro Sotacarbo zvýhodnění ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, posledně uvedená společnost, podporovaná Komisí, se domnívá, že tomu tak není.

42 V tomto ohledu je namístě připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že pojem „podpora" zahrnuje nejen pozitivní plnění, ale i zásahy, které v různých formách snižují náklady, které obvykle zatěžují rozpočet podniku a které, aniž by byly dotacemi v úzkém slova smyslu, jsou stejné povahy a mají stejné účinky (viz zejména rozsudek ze dne 8. listopadu 2001, Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, Recueil, s. I-8365, bod 38, a výše uvedený rozsudek Heiser, bod 36).

43 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že zákony č. 140/1999 a č. 273/2002, které, jak připomíná generální advokát v bodě 32 svého stanoviska, nemohou být posuzovány izolovaně, zavádějí odchylný režim od ustanovení obecného práva upravujícího právo na vystoupení akcionářů akciových společností vyplývající zejména z článku 2437 občanského zákoníku. Ten totiž přiznává právo na vystoupení pouze akcionářům, kteří nesouhlasí s rozhodnutími o změně předmětu podnikání nebo typu společnosti či o přemístění sídla společnosti do zahraničí.

44 Zákon č. 140/1999 dává akcionářům Sotacarbo mimořádnou možnost vystoupení prostřednictvím zaplacení dosud nesplacených vkladů, kterou by neměli, kdyby tento zákon nebyl přijat, neboť podmínky použití článku 2437 občanského zákoníku nejsou v tomto případě v původním řízení splněny.

45 Článek 33 zákona č. 273/2002 krom toho vylučuje vyplacení akcionářů pouze tehdy, pokud využijí této možnosti odchylné od režimu obecného práva.

46 Uvedená možnost však nemůže být považována za zvýhodnění pro Sotacarbo ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

47 Jak totiž správně podotýká Komise, vnitrostátní právní úprava dotčená v původním řízení nezvýhodňuje ani akcionáře, kteří chtějí výjimečně vystoupit ze Sotacarbo, aniž by získali náhradu za své akcie, ani uvedenou společnost, přičemž akcionáři jsou oprávněni, avšak nikoli povinni ze společnosti vystoupit, i když podmínky stanovené v tomto ohledu obecným právem nejsou splněny.

48 Z toho vyplývá, že zákon č. 273/2002 pouze zamezuje tomu, aby na rozpočet Sotacarbo byla uvalena zátěž, která by za běžné situace neexistovala. Tento zákon se tedy omezuje na zakotvení výjimečné možnosti vystoupit poskytnuté akcionářům uvedené společnosti zákonem č. 140/1999, aniž by měla být zmírněna zátěž, kterou by táž společnost musela obvykle nést.

49 V tomto ohledu je třeba dodat, že kdyby článek 33 zákona č. 273/2002 vyloučil právo na náhradu i v případě vystoupení za podmínek článku 2437 občanského zákoníku, mohlo by toto ustanovení představovat zvýhodnění ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru však nevyplývá, že by tomu tak bylo.

50 Vzhledem k tomu, že podmínky uvedené v čl. 87 odst. 1 ES musejí být splněny kumulativně (viz bod 38 tohoto rozsudku), není již namístě zkoumat, zda jsou v projednávaném případě splněny ostatní znaky pojmu „státní podpora“.

51 Na první otázku je tedy třeba odpovědět tak, že taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava dotčená v původním řízení, která dává společníkům společnosti ovládané státem možnost odchylně od obecného práva vystoupit z této společnosti za podmínky, že se vzdají veškerých práv k obchodnímu majetku uvedené společnosti, nemůže být kvalifikována jako státní podpora ve smyslu článku 87 ES.

K nákladům řízení

52 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) Taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava dotčená v původním řízení, která dává společníkům společnosti ovládané státem možnost odchylně od obecného práva vystoupit z této společnosti za podmínky, že se vzdají veškerých práv k obchodnímu majetku uvedené společnosti, nemůže být kvalifikována jako státní podpora ve smyslu článku 87 ES.

Podpisy.